

2. Рейт Френк. Міжнародні технології в годівлі та техніці. Мікотоксини та мікотоксикоз у тваринництві. *Right-frank.com*: вебсайт. URL: <https://right-frank.com/ua/articles/mycotoxins.htm> (дата звернення: 10.04.2024).

3. Салига Ю. Мікотоксини в кормах корів — це загроза для здоров'я тварин і проблема для фермера. 2022. *Agrotimes.ua*: вебсайт. URL: <https://agrotimes.ua/article/mikotoksyny-v-kormah-koriv-cze-zagroza-dlya-zdorovya-tvaryn-i-problema-dlya-fermera/https://right-frank.com/ua/articles/mycotoxins.htm> (дата звернення: 11.04.2024).

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ ЗА ЇХ ІНТЕНСИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ

В. Г. Прудніков¹, Г. Л. Лисенко², А. Л. Леппа³, І. М. Боднарчук⁴

1. Доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри технології переробки та якості продукції тваринництва; prudnikov2648@gmail.com
2. Кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувачка кафедри технології переробки та якості продукції тваринництва; anna.lysenko.7215@ukr.net
3. Кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри технології переробки та якості продукції тваринництва; super_leppa@ukr.net
4. Старший викладач кафедри технології переробки та якості продукції тваринництва; mshiteeva@ukr.net
Державний біотехнологічний університет

Серед галузей агропромислового комплексу, направлених на забезпечення населення білковими харчовими продуктами тваринного походження, провідне місце належить свинарству. Не зважаючи на передові позиції у тваринницькій галузі її теж, як і інші, спіткало спад у зменшенні поголів'я і прогресі розвитку.

Причини на те відомі: стан, в якому опинилася держава, високі ціни на корми, енергоносії, паливно-мастильні матеріали, майже відсутність державної підтримки, нестабільність реалізаційних цін тощо. Але вкрай велика, яка мало не зупинила Євроінтеграцію – це захворювання тварин на АЧС (африканську чуму свиней) [1].

Усі ці проблеми треба вирішувати й вони вирішуються, на наш погляд, при цілеспрямованій дієвій програмі розвитку свинарства в цілому.

Сьогодні, враховуючи колапс, який відбувається в останні роки на зерновому ринку, можна його розглянути в аспекті залучення розвитку вітчизняного свинарства. Питання складне, але воно може стояти на порядку денному, як один із варіантів розвитку галузі.

Свинарство в Україні розвивається у трьох напрямках: промислового, фермерському і приватному за рахунок фізичних осіб [2].

Враховуючи вищевикладене, можна констатувати, що усі вони працюють на межі ризику, особливо промислові комплекси, з відомих на те причин. Але не дивлячись на ситуацію, що склалася в державі, мають місце великі успішні господарства. До одного з таких можна віднести ПП «Світанок» Нововодолазького району, Харківської області.

Створення зазначеного господарства відбулося в результаті реконструкції колишніх корівників і модернізації приміщень за датсько-німецькою технологією виробництва свинини. В процесі розвитку цієї галузі вагоме місце було відведене вибору породи. З цією метою був опрацьований досвід вітчизняного і зарубіжного свинарства, виробниче випробування і науковий супровід. Вибір був зроблений на використанні таких порід як

ландрас, велика біла, йоркшир, дюрок та їх поєднання. Оскільки ці породи широко розповсюджені й використовуються для виробництва свинини як в Україні, так і в світі [1, 3].

Сьогодні в структурі стада, маточного поголів'я використовуються шість генотипів: LY (ландрас × йоркшир), YY × YY (йоркшир × йоркшир), YLY (йоркшир × ландрас × йоркшир), F₁ (ландрас × йоркшир), YL (йоркшир × ландрас) і LL (ландрас × ландрас). Найбільш розповсюдженим є YLY (60,5 %), LY (24,9 %), найменше в структурі - YL (2,1 %) і LL (0,9 %). Слід зазначити, що в структурі стада використовують молодих свиноматок всіх генотипів (до третього опоросу включно), що свідчить про високу інтенсивність їх використання.

Характерною особливістю є те, що 90 % ремонту, попри обставини, здійснюється шляхом заводу ремонтного молодняку із Данії й лише 10 % – власним вирощуванням (F₁). Для власного відтворення використовуються плідники породи ландрас і йоркшир. Із всього молодняку, отриманого за цикл, 90 % складає товарна група, на якій використовуються термінальні плідники породи дюрок данського походження.

У 2023 році в господарство із Данії були завезені ремонтні свинки двох порід: данські племінні (ландрас) і данський йоркшир (велика біла), а також кнурці породи дюрок і ландрас. Підрядником з постачання ремонтного молодняку є данська фірма «Breeders of DENMARK A/S».

Однією із першочергових завдань фахівців господарства є координація селекційної роботи, направленої на покращення якісних показників свинини. В першу чергу, це ніжності, мармуровості та збільшення білка у сировині. З цією метою, після вивчення цього питання, вирішено ввести в стадо товарної групи кнурів породи дюрок британського походження. Реалізація цієї розробки здійснилася у жовтні 2023 року. Починаючи із середини грудня 2023 року розпочато їх використання у відтворенні. Згідно з планом осіменіння спермою цих кнурів осіменяються 10 свиноматок на тиждень.

Після отримання приплоду і в процесі їх вирощування буде проведена оцінка за господарсько-біологічними ознаками. А при досягненні живої маси 100 кг буде проведений контрольний забій з визначенням якості свинини у порівнянні з іншими генотипами.

Отже, в товарній групі використовуються тільки дюроки данського і британського походження, а для відтворення тільки кнури породи ландрас і йоркшир.

Слід відмітити, що аналізуючи стан рослинництва, в якому воно опинилося, як в господарстві, так і в Україні в цілому, керівництвом і фахівцями вирішено створити товарну групу для вирощування на кормах власного виробництва, з виробничим випробовуванням для обґрунтування ефективності цього напрямку.

Враховуючи перспективність замкнутого циклу виробництва свинини: виробництво-переробка в планах розвитку господарства передбачено будівництво м'ясокомбінату. Прикладом може слугувати м'ясокомбінат «РІАЛ», який знаходиться поруч і розпочинав свою діяльність з невеликого забійного пункту.

На сьогодні в структурі свинокомплексу є забійний пункт і цех з переробки сировини. в основному це кулінарні вироби – домашня ковбаса, кров'яна ковбаса, рулети, шпиг тощо. Вся продукція реалізується в торгову мережу. Цей напрям, уже сьогодні, відчуває вплив сировини на ринок через харчові продукти. Що змушує фахівців дуже відповідально відноситися до селекційної та технологічної роботи в напрямку покращення якості сировини, її конкурентоспроможності на ринку.

Отже, не дивлячись на складний період, який сьогодні у державі, галузь свинарства розвивається на рівні сучасних досягнень. Це результат професійної діяльності фахівців усіх рівнів, починаючи від керівника і закінчуючи простим робітником.

Головною метою є конкурентоздатне виробництво свинини як на внутрішньому, так і європейському ринках.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гришина Л. П., Перетятко Л. Г., Хітрова Н. І. Сучасний стан та шляхи розвитку племінного свинарства України. *Інноваційні підходи до використання свиней в системі «генотип × середовище»: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців (Одеса, 26-27 жовтня 2023 року)*. Одеський державний аграрний університет. Навчально-науковий інститут біотехнологій та аквакультури. Одеса, 2023. С. 42-45.

2. Кірович Н. О., Найдіч О. В., Ясько В. М. Актуальні питання переробки свинини м'ясних генотипів в умовах сьогодення. *Інноваційні підходи до використання свиней в системі «генотип × середовище»: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців (Одеса, 26-27 жовтня 2023 року)*. Одеський державний аграрний університет. Навчально-науковий інститут біотехнологій та аквакультури. Одеса, 2023. С. 63-66.

3. Підвищення продуктивності свиней за використання сучасного генофонду та інноваційних технологічних рішень: монографія / В. Я. Лихач та ін. Миколаїв: Іліон, 2022. 275 с.

ПОРІВНЯЛЬНІ ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КОРОВ'ЯЧИХ ТА КОЗИНИХ РОЗСІЛЬНИХ СИРІВ

Т. М. Рижкова¹, І. М. Гейда²

1. Доктор технічних наук, професор, професор кафедри технології переробки та якості продукції тваринництва; rujkova.ua@gmail.com

2. Старший викладач кафедри технології переробки та якості продукції тваринництва; geyda_star@btu.kharkiv.ua

Державний біотехнологічний університет

Вступ. Ідентифікація рішень для покращення життя та здоров'я споживачів, забезпечення безпеки і поживна їжа є головною проблемою сільськогосподарської та харчової науки.

Останнім часом особливої уваги фахівці молокопереробних підприємств звернули увагу на козине молоко, як на сировину для виробництва питного молока та молочних продуктів.

Зокрема, в контексті, щодо виробництва високобілкового молочного продукту, потребує нова для України галузь тваринництва – козівництво. Проте ринок козиного молока і м'яса дотепер відчуває дефіцит: попит перевищує пропозицію. Ця проблема безпосередньо стосується багатьох індустрій, в тому числі, тваринницької, молокопереробної, та готельно-ресторанного бізнесу країни, і потребує її можливо швидкого вирішення.